

Ogólnopolski Tydzień Bibliotek (7-13 maja 2007) w Filii Biblioteki Pedagogicznej w Radzynie Podlaskim

Biblioteki pedagogiczne jako instytucje stanowiące specjalną kategorię bibliotek, a mające na celu obsługę konkretnej grupy użytkowników zostały powołane z myślą o wspieraniu oświaty, ze szczególnym uwzględnieniem nauczycieli oraz osób przygotowujących się do zawodu nauczyciela. Jednakże przez siedemdziesiąt lat istnienia rozszerzyły swój obszar działania na użytkowników innych kategorii i w chwili obecnej mogą z nich korzystać wszyscy chętni. „Upublicznienie” bibliotek pedagogicznych skłania każdą z nich do określenia swojej istoty bycia, znalezienia odpowiedzi na pytania: komu służy, kto jest klientem (użytkownikiem), jakich zbiorów i jakich informacji poszukuje, co może mu zaoferować, w jakiej formie, jaki jest kierunek dążeń i zmian. Wiąże się to z określeniem wizji i misji biblioteki ze szczególnym uwzględnieniem zadań, jakie powinna realizować.

Filia w Radzynie Podlaskim, jako część Biblioteki Pedagogicznej w Białej Podlaskiej, spełnia zadania określone w jej misji. Jej głównym celem jest służyć potrzebom kształcących się i doskonalących osób, jednakże pierwszeństwo w dostępie do zbiorów mają nauczyciele.

Do zadań biblioteki należy:

- I. Gromadzenie, opracowywanie, ochrona, przechowywanie i udostępnianie użytkownikom materiałów bibliotecznych obejmujących w szczególności:
 - 1) literaturę z zakresu pedagogiki i nauk pokrewnych,
 - 2) publikacje naukowe i popularnonaukowe z różnych dziedzin wiedzy objętych ramowymi planami nauczania,
 - 3) literaturę piękną i dzieła klasyki światowej oraz książki z zestawu lektur dla ucznia,
 - 4) piśmiennictwo z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowej,
 - 5) programy nauczania i podręczniki szkolne,
 - 6) materiały dotyczące problematyki oświatowej regionu;
- II. Prowadzenie działalności informacyjnej i bibliograficznej;
- III. Inspirowanie i promowanie edukacji czytelniczej i medialnej;
- IV. Wspieranie działalności bibliotek szkolnych;
- V. Pomoc nauczycielom w doborze materiałów potrzebnych do realizacji zajęć dydaktycznych;
- VI. Organizacja i prowadzenie lekcji bibliotecznych.

Czytelnikom służyliśmy zbiorami zgromadzonymi w ciągu pięćdziesięciokilku-letniej działalności placówki. Oprócz książek, a posiadamy ich ponad 39100 vol., ma-

my w naszej ofercie 2230 roczników czasopism, w tym 54 aktualnie przychodzące tytuły. Posiadamy również zbiory na nowoczesnych nośnikach, są to kasyety video (211 jednostek) oraz filmy DVD (40 jednostek).

Zbiory zgromadzone w BP Filia w Radzynie Podlaskim to w większości literatura o charakterze naukowym i popularnonaukowym, ze szczególnym uwzględnieniem literatury fachowej z zakresu pedagogiki i psychologii. Literaturę piękną reprezentują książki będące kanonem lektur dla różnych poziomów nauczania oraz klasyka literatury pięknej, na bieżąco uzupełniana o książki nagradzane.

Czytelnicy mogą korzystać ze zbiorów w dwojaki sposób: wypożyczając je na zewnątrz oraz korzystając z nich na miejscu w czytelni. Na miejscu udostępniamy księgozbiór podręczny (m.in. encyklopedie, słowniki, kompendia wiedzy, albumy), czasopisma oraz zawartość teczek tematycznych. W czytelni można również bezpłatnie korzystać z dostępu do internetu w ramach Internetowego Centrum Multimedialnego. Pozostałe zbiory można pożyczyć do domu.

Aby w pełni zaspokoić potrzeby czytelników, wydawnictwa niedostępne w naszych zbiorach, sprowadzamy w ramach wypożyczalni międzybibliotecznej z innych bibliotek, głównie uczelnianych i instytutowych. Jest to usługa bezpłatna, z której z roku na rok korzysta coraz więcej użytkowników.

W bibliotece nie ma wolnego dostępu do zbiorów (oprócz księgozbioru podręcznego i bieżących czasopism). Przy wyszukiwaniu literatury, czytelnicy mogą korzystać z tradycyjnych katalogów: alfabetycznego i rzeczowego zbiorów zwartych, alfabetycznego i rzeczowego zbiorów specjalnych, alfabetycznego czasopism oraz kartoteki zagadnieniowej i osobowej. Od 2002 r. zbiory są wprowadzane do elektronicznych baz danych. Dostęp do katalogów on-line jest możliwy poprzez stronę biblioteki (www.bpfiliaradzyn.neostrada.pl)

Aby sprostać oczekiwaniom czytelników co do posiadanych zbiorów, staramy się uwzględnić przekazywane nam sugestie. Oprócz środków budżetowych przeznaczonych na ten cel, wykorzystujemy również fundusze ze środka specjalnego, a mianowicie z opłat wnoszonych przez czytelników, z usług ksero oraz zwrotów za ponaglenia. Wzbogacaniu zbiorów służą również dary otrzymywane od wydawnictw i osób prywatnych.

Biblioteka Pedagogiczna stara się także brać czynny udział w wydarzeniach kulturalnych naszego miasta, a także być ich organizatorem lub współorganizatorem. We współpracy z innymi instytucjami kulturotwórczymi organizujemy konkursy i wystawy, wspieramy również różne akcje poprzez dostarczanie zbiorów i informacji. Jedną z ważniejszych imprez w kalendarzu organizacyjnym biblioteki są obchody Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek. Staramy się w tym czasie, poprzez imprezy, spotkania, itp. działania, zainteresować środowisko, w którym funkcjonujemy naszą ofertą. W tym roku obchody przebiegały pod hasłem "Biblioteka Mojego Wieku". Jednym z ważniejszych wydarzeń tych dni był wykład prof. Jana Tomkowskiego – prozaika i eseisty, pracownika naukowego Instytutu Badań Literackich PAN w Warszawie, a także miłośnika literatury i książek. Jego wykład nosił tytuł „Biblioteka XXI wieku”. Profesor w swoim wystąpieniu ukazał różnorodność pomysłów na organizację i funkcjonowanie bibliotek nowego wieku. Całość wykładu oparta była na nie-

dawno wznowionej książce Umberto Eco *O bibliotece* (wcześniejsze wydanie w 1990 r.). Profesor odnosił się do rozważań autora, który pokazuje bibliotekę jako wszechświat i rozważa pytanie, czy biblioteka powinna chronić, czy udostępniać zbiory, opisuje sposoby, do jakich uciekają się bibliotekarze, aby „ocalić” księgozbiór przed czytelnikami. W nawiązaniu do przemyśleń Eco prof. Tomkowski nakreślił obraz biblioteki przyszłości, unaoczniając jednocześnie jakie zagrożenia niesie ze sobą cywilizacja ze swoimi nowymi narzędziami komunikowania się. Wszyscy z zainteresowaniem słuchali rozważań na temat wizji nowoczesnej biblioteki i jej przyszłości. Dało się zauważyć, z jaką troską i ogromną znajomością rzeczy nakreśla prelegent obraz księgozbiorów i ich istnienia we współczesnym świecie. Spotkanie zakończyły pytania zadawane profesorowi, a dotyczące nie tylko tematu wykładu, ale również całej działalności J. Tomkowskiego.

Tematyka bibliotek, książek i literatury przewijała się także w czasie spotkania Powiatowego Forum Nauczycieli Bibliotekarzy, które miało miejsce w tych dniach. Obecni bibliotekarze mieli okazję podzielić się swoimi spostrzeżeniami z pracy bibliotecznej, ale również wysłuchać referatu na temat zmian w Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiątej (referat wygłosiła Jolanta Sawczuk-Kapica). Dla uczestników spotkania został też wygłoszony wykład *Zabawy literackie*. Wykładowca Adam Świć pokazał jak można bawić się słowem i że żarty literackie nieobce są nawet największym ludziom pióra.

Kolejne dni Tygodnia Bibliotek zarezerwowaliśmy dla najmłodszych, jako potencjalnych użytkowników naszej biblioteki. Dla nich to została przeprowadzona akcja „Kto czyta – nie pyta”. Zaproszonym grupom przedszkolaków czytali najpiękniejsze strofy: Dariusz Gałań (kierownik Uniwersytetu Trzeciego Wieku), Adam Świć (redaktor „Wspólnoty Powiatowej”), Monika Dudzik (redaktor „Grota”) i ks. Sebastian Bisek. W trakcie pobytu w bibliotece dzieci mogły poznać jak jest zorganizowana, gdzie i jakie są katalogi, co jest w wypożyczalni, a co w czytelni. Z wielkim zaangażowaniem najmłodsi zwiędzali bibliotekę i słuchali lektorów i mamy nadzieję, że w przyszłości będą naszymi czytelnikami.

Dla wszystkich zainteresowanych odwiedzających naszą bibliotekę przygotowaliśmy wystawę „Stanisław Wyspiański – malarz, poeta i dramaturg”. Dla chętnych chcących kupić nowości wydawnicze ofertę swoją przedstawiła Księgarnia Hermes z Radzyna i Hurtownia Karol z Lublina. Natomiast do uczniów i nauczycieli skierowaliśmy ofertę wycieczek i lekcji bibliotecznych, z której skorzystały szkoły nie tylko z Radzyna, ale również z powiatu radzyńskiego. W czasie trwania obchodów była kontynuowana akcja „Zbędna książka w domu to nie makulatura – przekaż ją bibliotece”. Plonem tych działań są książki z lat poprzednich poszukiwane przez czytelników, a z różnych względów wcześniej nie zakupione.

Liczne uczestnictwo w Tygodniu Bibliotek skłania nas bibliotekarzy do sporządzania planów udziału w obchodach na kolejne lata. Przypominanie o istnieniu biblioteki, jej zasobach jest najprawdopodobniej przyczyną, iż z roku na rok następuje rozwój czytelnictwa. Przykładem niech będzie trzykrotny wzrost liczby wypożyczonych zbiorów i czytelników odwiedzających bibliotekę w ciągu ostatnich dziesięciu lat naszej działalności. We wszystkich obszarach naszej pracy następuje dynamiczny

rozwój. Wynika to zapewne z pełnej otwartości na potrzeby czytelników i z chęci dostosowania działań biblioteki do potrzeb naszych klientów. W tym też celu ukierunkowujemy się na tworzenie nowoczesnych baz komputerowych. Jest to, co prawda, proces żmudny i długotrwały, wymagający znacznych środków finansowych, lecz konieczny, więc sukcesywnie zmierzamy w tym kierunku.

Wspierając środowisko bibliotekarskie prowadzimy indywidualne konsultacje dla nauczycieli – bibliotekarzy a także jesteśmy współorganizatorami Powiatowego Forum Nauczycieli Bibliotekarzy, w którego to ramach organizujemy spotkania szkoleniowe i wykłady.

W swoich działaniach nie zapominamy o promowaniu biblioteki i jej działalności. W tym celu nawiązaliśmy współpracę z lokalnymi mediami. Poprzez zamieszczanie informacji na łamach gazet przybliżamy jej działalność, a tym samym zachęcamy do korzystania z oferty bibliotecznej. Dla osób, które już korzystają z naszych zasobów, mamy opracowany informator o bibliotece oraz przewodnik po niej.

Wzrostowi czytelnictwa sprzyjają również dobre warunki lokalowe. Biblioteka posiada lokal o powierzchni 360 m². Wydzielona jest obszerna wypożyczalnia z komputerami i bezpłatnym dostępem do internetu oraz odrębna czytelnia.

Fundusze potrzebne do realizacji zadań statutowych biblioteka otrzymuje z Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie. Jako Filia Biblioteki Pedagogicznej w Białej Podlaskiej nie posiadamy samodzielności finansowej, więc otrzymanymi środkami dysponujemy pod jej nadzorem.

Pełna realizacja zadań jest możliwa dzięki kadrze zatrudnionej w Bibliotece Pedagogicznej, wszystkie osoby pracujące na stanowiskach nauczycieli – bibliotekarzy posiadają wyższe wykształcenie, a także studia podyplomowe. Kompetentna i miła obsługa sprawia, że czytelnicy coraz chętniej korzystają z naszych usług.

Naszą misją jest, aby każdy czytelnik mógł otrzymać, w miarę naszych możliwości, szeroko rozumianą informację. Staramy się również zapewnić nauczycielom i wszystkim kształcącym się korzystanie ze źródeł niezbędnych w doskonaleniu zawodowym i rozwoju intelektualnym. Pragniemy być centrum nowoczesnej edukacji, a naszym celem jest dostarczenie informacji (lub jej źródła) w jak najszerszym zakresie i jak najszybciej. Zaś nadrzędną myślą naszych starań jest satysfakcja naszych czytelników.

Grażyna Kratiuk

O bibliotece XXI wieku prof. Jan Tomkowski mówił na przykładzie książki Umberto Eco "O bibliotece"

Realizując akcję "Kto czyta - nie błądzi" najpiękniejsze strofy czytali przedszkolakom m.in. Monika Dudzik (tygodnik "Grot!")...

...i ks. Sebastian Bisek (Parafia Św. Anny). Obok Grażyna Kratiuk - kierownik Filii Biblioteki

W imprezach uczestniczyło wielu czytelników i przyjaciół Biblioteki